

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
13.03.2019

Sak:

Refordeling av stipendiat- og postdoktorstillinger for 2020

Innstilling til vedtak:

1. 80 stipendiatstillinger fordeles slik:
 - a. 4 historiske stillinger – fordeles i samsvar med tabell 1 (vedlegg 1)
 - b. 21 stillinger – fordeles strategisk i samsvar med tabell 2 (vedlegg 1). Rektor får fullmakt til å fordele til sammen ti stipendiatstillinger til virkemidlene *Tematiske satsinger* og *Aurora Centres*
 - c. 55 stillinger – nøkkelfordeles i samsvar med tabell 5 (vedlegg 1)
2. Syv postdoktorstillinger fordeles i samsvar med tabell 7 (vedlegg 1)
3. Rektor får fullmakt til å fordele inntil fem postdoktorstillinger basert på resultater fra søknader til Horisont 2020 høsten 2019, jf vedtatt fordelingsprinsipp
4. Dersom en enhet får finansiert tildelte stillinger via eksterne kilder, kan enhetene lyse ut neste ledige stilling ut fra enhetens egen prioriteringsliste

Begrunnelse:

UiT Norges arktiske universitet (UiT) har per februar 2019 365 rekrutteringsstillinger, hvorav 340 stipendiatstillinger og 25 postdoktorstillinger. Hvert år refordelles disse til fakultetene og noen enheter. En andel av stillingene fordeles ut fra strategiske overveielser foretatt av universitetsledelsen og/eller fra føringer UiT mottar fra Kunnskapsdepartementet i statsbudsjettet. UiT fikk ikke tildelt noen nye rekrutteringsstillinger i statsbudsjettet for 2019. De strategiske stillingene fordeles i tråd med, og skal bidra til å realisere UiTs strategi *Drivkraft i nord: Strategi for UiT mot 2022*. En andel av stillingene, kalt *nøkkelfordelte* stillinger, fordeles mellom fakultetene ut fra en vedtatt fordelingsnøkkel. Utover dette er noen fakulteter forpliktet til å dekke en andel av rekrutteringsstillingene over egen ramme, kalt *historiske* stillinger. De nøkkelfordelte og historiske stillingene kan fakultetene fordele uten spesifikke tematiske føringer. I denne saken foreslås refordelt 80 stipendiatstillinger og 12 postdoktorstillinger.

Som i tidligere fordelingssaker gjøres det ikke rede for hvilke prosjekter/forskere/institutter som tildeles nøkkelfordelte stillinger. Universitetsstyret vil bli informert i en orienteringssak til junimøtet, der alle tildelinger presenteres.

Universitetsdirektøren sendte brev til enhetene 22. januar 2019 med informasjon om årets refordeling (vedlegg 2). Enhetenes frist var 15. februar for å gi innspill til eventuelle strategiske

stillinger som ifølge avtaler bør tilfalle enheten. Det er kommet innspill fra alle fakultetene, Norges arktiske universitetsmuseum og akademi for kunsthøgskolen (UMAK) og Universitetsbiblioteket (UB). Innspillene følger som vedlegg 3, nummerert I-VIII.

Stipendiatstillinger

Universitetsstyret vedtok prinsipper for fordeling av rekrutteringsstillinger i møte 13. mars 2014 sak S 9-14 *Organiseringen av rekrutteringsstillingene ved UiT og prinsipper for fordeling/refordeling av disse* (ephorte 2013/5156). I vedtakets punkt 5 heter det at: «Hvert år fordeles tilnærmet like mange stillinger. Eventuelle nye stillinger tildelt over statsbudsjettet kommer i tillegg».

Siden UiT ikke ble tildelt noen nye stipendiatstillinger over statsbudsjettet for 2019, er alle de 340 stipendiatstillingene i poolen gamle stillinger. Ni stillinger er midlertidige, og alle disse har finansiering også i 2020.

Stillingene inndeles i tre pottar jf vedtakets punkt 2 i sak S 9-14: a) Historisk komponent b) Strategisk pott c) Nøkkelfordelt pott. I 2017 ble det fordelt 90 stillinger og i 2018 ble 80 stillinger fordelt. Siden mange stipendiatstillinger står ubesatte på fakultetene og har gitt opphav til store avsetninger, foreslår universitetsdirektøren at det også i denne saken reforderes 80 stipendiatstillinger.

a) Historisk komponent

Det er 40 historiske stillinger fordelt på enhetene. Fire av disse har finansieringsstart i 2020 og skal derfor tilbakeføres til enhetene. To er hjemmehørende ved BFE-fak og to ved HSL-fak. Oversikt over stillingene er vist i tabell 1 i vedlegg 1.

b) Strategiske stillinger

I sak S 9-14 ble det vedtatt at følgende tiltak/handlinger gir uttelling i form av stipendiatstillinger: a) Store satsinger, b) Strategisk viktige tverrfakultære prosjekter/satsinger. I fullmaktsak F 15/18 *Endret fordelingsnøkkel for stipendiatstillinger og prinsipper for refordeling* (ephorte 2018/429) ble det gjort noen endringer i prinsippene for fordeling. Her ble det blant annet vedtatt at det skal vurderes særskilt om enkeltenheter skal tildeles en stilling ut fra innmeldt behov og strategiske vurderinger.

Kort beskrivelse av tiltak som foreslås å gi uttelling i form av strategiske stipendiatstilling(er):

SFF – Hylleraas Center for Quantum Molecular Sciences

Våren 2017 tildelte Forskningsrådet ti nye sentre for fremragende forskning (SFF). Ett av disse er *Hylleraas Center for Quantum Molecular Sciences*, som er delt mellom UiO og UiT. UiO leder senteret de fem første årene, og UiT overtar ledelsen de fem siste årene ved prorektor Kenneth Ruud. Tildelingen av SFF dokumenterer særdeles høy faglig og strategisk kvalitet på forskningen. Senteret er et resultat av et langsiktig samarbeid mellom sterke forskningsmiljøer innen teoretisk kjemi ved de to universitetene. I følge avtale¹ og praksis² ved slike tildelinger, forplikter UiT seg til å bidra med midler tilsvarende 1/3 av den totale eksterne finansieringen, der UiT sentralt og NT-fak hver dekker 50 %. Dette medfører at senteret skal tildeles tre stipendiatstillinger i prosjektperioden, og NT-fak er forpliktet til å bidra med tilsvarende. Etter avtale med

¹ ePhorte 2017/4414

² S 64-06 *Etablering av senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI)*

prosjektleder fordeles de tre stillingene, som er institusjonsnivåets bidrag, i henholdsvis 2020, 2021 og 2022.

EISCAT_3D satsing

EISCAT (European Incoherent SCATter) er en vitenskapelig organisasjon (internasjonal stiftelse) som driver radaranlegg for romforskning på fire stasjoner: Tromsø, Kiruna (Sverige), Sodankylä (Finland) og Longyearbyen på Svalbard. I prosjektperioden vil det i tillegg bygges opp en helt ny infrastruktur på en stasjon i Skibotn. UiT drifter EISCATs anlegg på Ramfjordmoen og på Svalbard, og prosjektet er organisatorisk underlagt NT-fak. Denne satsingen skal, etter avtale, støttes med to rekrutteringsstillinger. Én stilling ble tildelt i fjorårets tildeling, og universitetsdirektøren anbefaler at den andre stillingen tildeles i denne saken.

ERC-tildelinger

UiT har hatt som praksis at enkeltforskere og fagmiljøer som når opp i nasjonale og internasjonale konkurransearenaer har fått en påskjønnelse i form av en stipendiatstilling fra den strategiske potten. Det europeiske forskningsrådet (ERC) tildeler store, individuelle stipend til fremragende forskere, og å vinne fram på denne konkurransearenaen er en internasjonal anerkjennelse av svært høy forskningskvalitet. ERC tildelte i fjor Consolidator Grant til professor Inger Greve Alsos, UMAK. Bevilgningen er på totalt 2,2 millioner euro til professor Alsos sitt prosjekt. Postdoktor Krishna Agarwal, NT-fak, ble tildelt det prestisjefylte ERC Starting Grant i 2018. Tildelingen er på totalt 14,3 millioner kroner. Tildelingene til Greve Alsos og Agarwal viser at forskningen deres er på et svært høyt internasjonalt nivå. Professor Antony Brown ble i 2017 tildelt ERC Advanced Grant mens han var tilsatt ved University of Southampton, Storbritannia. Professor Brown tok med seg dette stipendet til UiT i 2018, og han er nå tilsatt som professor ved UMAK. Universitetsdirektøren anbefaler at Greve Alsos, Agarwal og Brown tildeles en stipendiatstilling hver som en støtte til forskningen deres og som en påskjønnelse for å ha nådd opp i en konkurranseutsatt arena.

K.G. Jebsen-senter i havrett – overgangs-/sluttpakke

K. G. Jebsen-senter i havrett, Jurfak, ble startet opp i 2013 med finansiering i seks år, slik at finansieringen opphører i 2019. Styret har tidligere behandlet etterlivet til tidligere SFF-sentre og SFI-er, og har vedtatt hvordan sentrene skal ivaretas etter at den eksterne finansieringen opphører. I sak S 13-11 *Etterlivet i CASTL etter avsluttet senterbevilgning*³ ble det vedtatt å gi en overgangspakke fra institusjonsnivået ved avsluttet ekstern bevilgning. Denne bevillingen består av tre stipendiatstillinger i tillegg til driftsstøtte på inntil kr 81 500 per stipendiatstilling per år. En forutsetning for en slik tildeling har vært at vertsfakultetet har bidratt med tilsvarende overgangspakke. Vedtaket i S 13-11 legger føringer for hvordan de neste sentrene ved UiT har blitt tilgodesett etter finansieringsslett. Universitetsdirektøren foreslår at K.G. Jebsen-senter i havrett tildeles tre stipendiatstillinger i denne saken, i tråd med vedtak i S 13-11. Dette forutsetter at Jurfak forplikter seg til å tildele tilsvarende antall stillinger til senteret. Siden Jurfak ikke oppnår mer enn én nøkkelfordelt stipendiatstilling i år, kan Jurfak velge å oppfylle denne interne forpliktelsen over flere år.

CTCC-SFF overgangs-/sluttpakke

Centre for Theoretical and Computational Chemistry (CTCC) var et senter for fremragende forskning (SFF), som UiT og UiO hadde delt vertskap for. Senteret har fått en overgangs-/sluttpakke, i henhold til vedtak i S 13-11, og etablert praksis. Det gjenstår en stipendiatstilling av

³ Ephorte 2010/6106

sluttpakken fra nivå 1, og denne tildeles nå. Med denne tildelingen anses forpliktelsene fra institusjonsnivået for å være oppfylt

NordCO2

Nordic Consortium for CO2 conversion (NordCO2) er et nytt stort prosjekt ved NT-fak som starter opp i løpet av 2019. Prosjektet innebærer et langsiktig samarbeid mellom institusjoner i de fem nordiske landene. Målet er å utvikle nye materialer og teknologier for omdanning av CO2 til nye produkter. Prosjektet er blitt lovet en stipendiatstilling med oppstart i 2020, og universitetsdirektøren foreslår at stillingen tildeles i denne saken.

Center for New Antibacterial Strategies (CANS)

Senter for nye antimikrobielle strategier (CANS) er en tverrfakultær satsing mellom Helsefak, NT-fak og BFE-fak. Satsingen bygger på grunnforskning, translasjonsforskning og anvendt forskning, og består av 14 forskningsgrupper fordelt på de tre fakultetene. Etableringen av CANS er i tråd med målene om å utvikle tverrfaglig forskning av internasjonal kvalitet som kan gi grunnlag for framtidige store, eksternt finansierte prosjekter, slik som en framtidig SFF. Satsingen er lovet en postdoktorstilling og to stipendiatstillinger fra den sentrale stillingspoolen. Universitetsdirektøren foreslår at de to stipendiatstillingene tildeles CANS nå, i tråd med Helsefaks ønsker.

Tematiske satsinger og Aurora Centres

Universitetsstyret har de fire siste årene tildelt strategiske stipendiatstillinger til tverrfakultære forskningsprosjekter etter en intern søknadsprosess ved UiT. I sak S 31-18 *Videreutvikling av UiTs arbeid med de tematiske satsingsområdene*⁴ ble det vedtatt en justering av ordningen med tematiske satsinger. Det bevilges mer ressurser til ordningen, samtidig som kostnadene til prosjektene skal deles 50:50 mellom fakultets- og institusjonsnivået. I sak S 32-18 *Etablering av nytt virkemiddel for å fremme toppforskningsmiljøer*⁵ ble det vedtatt et nytt virkemiddel kalt *Aurora Centres*, som skal fremme våre ledende fagmiljøer sine muligheter for å lykkes i konkurransen om å etablere eksternt finansierte sentre. To prosjekter vil årlig få tildeling via virkemidlet *Tematiske satsinger*. Institusjonsnivåets bidrag skal hentes fra de strategiske midlene til universitetet og fra poolen av rekrutteringsstillinger. Universitetsdirektøren foreslår at de *tematiske satsingene* tildeles åtte stipendiatstillinger, med fire stillinger til hvert prosjekt. Finansieringen til virkemidlet *Aurora Centres* vil hovedsakelig (inntil 100 %) hentes fra universitets strategiske midler. Universitetsdirektøren anbefaler likevel at en andel av finansieringen hentes fra poolen av rekrutteringsstillinger. Det foreslås dermed at virkemidlet *Aurora Centres* tildeles til sammen to stipendiatstillinger, med én stipendiatstilling hver til de to nye *Aurora Centres*. Som for tidligere år, anbefales det at rektor gis fullmakt til å fordele de to stillingene til de prosjektene som tildeles ressurser via disse to virkemidlene.

Tabell 2 i vedlegg 1 viser hvordan de strategiske stillingene fordeles ut fra universitetsdirektørens forslag.

c) Nøkkelfordelt pott

Universitetsstyret vedtok i sak S 2-17 *Gjennomstrømming i ph.d.-studiet*⁶ at gjennomstrømmingen i ph.d.-studiet skal inkluderes i fordelingsnøkkelen for stipendiatstillinger. I sak F 15/18 ble fordelingsnøkkelen vedtatt å være slik:

⁴ Ephorte 2018/3994

⁵ Ephorte 2018/3994

⁶ Ephorte 2017/675

(2 x andelen resultatfinansiert lukket ramme + 1 x andelen professor og førsteamanuensis) x (gjennomsnittlig andel fullførte innen seks år de siste tre år per fakultet dividert på UiTs snitt for gjennomstrømming de siste tre år).

Når de historiske og strategiske stillingene er fordelt, gjenstår 55 stillinger som skal nøkkelfordeles. Tabell 5 i vedlegg 1 gir en oversikt over hvor mange stipendiatstillinger hvert fakultet får tildelt for 2020. Tabell 6 i vedlegg 1 viser fordelingen mellom historiske, strategiske og nøkkelfordelte stillinger ut fra universitetsdirektørens forslag.

Postdoktorstillinger

Alle postdoktorstillinger fordeles ut fra strategiske vurderinger. I henhold til vedtak i sak 9-14 skal inntil fem strategiske postdoktorstillinger tildeles Horisont 2020-prosjekter. Som for tidligere år, anbefaler universitetsdirektøren at rektor gis fullmakt til å fordele de fem postdoktorstillingene, siden resultatene fra utlysningene ikke foreligger før til høsten.

Som tidligere nevnt, har UiT til sammen 25 postdoktorstillinger fordelt over Statsbudsjettet, hvilket er langt færre enn fakultetenes behov for slike stillinger. Det har normalt blitt refordelt åtte -ni stillinger årlig, for å holde seg innenfor kostnadsrammen til stillingene. I år er det imidlertid nødvendig å refordelte tolv postdoktorstillinger på grunn av inngåtte forpliktelser, hvorav syv refordelles nå og de resterende fem er øremerket Horisont 2020-prosjekter.

Satsing på fornybar energi og håndtering av klimagasser

I sak S 25-16 *Satsing på fornybar energi og håndtering av klimagasser*⁷ ble det bevilget åtte postdoktorstillinger til *Arctic Centre for sustainable energy (ARC)*. Fire ble fordelt i 2017 og to i 2018. De to gjenværende stillingene skal etter avtale tildeles ARC i denne fordelingssaken, begge til NT-fak, som beskrevet i fjorårets fordelingssak til universitetsstyret.

Befolkningsundersøkelser i nord (BIN)

Satsingen skal etter avtale tildeles totalt fem postdoktorstillinger av den sentrale potten. To ble fordelt i fjorårets fordelingssak, og de tre gjenværende skal fordeles i denne saken. De fordeles med én stilling til NT-fak og to til Helsefak.

Center for New Antibacterial Strategies (CANS)

Universitetsdirektøren anbefaler at den lovede postdoktorstillingen til CANS fordeles til Helsefak nå.

ERC-prosjekt

Professor Anthony Brown, UMAK, foreslås tildelt en postdoktorstilling nå som premiering for sitt ERC Advanced Grant, som tidligere avtalt.

Universitetsdirektørens vurdering

UiT har store avsetninger på fakultetsnivå på grunn av ubesatte stipendiatstillinger. I noen tilfeller går det lang tid fra utlysning til tilsetting, og i andre tilfeller er det utfordrende å få tilsatte kvalifiserte søkere til utlyste stipendiatstillinger. Det melder seg mange utenlandske søkere, som ofte dessverre ikke er kvalifisert til opptak på ph.d.-studiet. For å få ned avsetningene, er det viktig at ledige stillinger utlyses raskt, og at det jobbes godt ved fakultetene for å få gode, kvalifiserte søkere til å søke. Allerede i utlysningsteksten bør det komme tydelig fram hva som

⁷ Ephorte 2016/2229

kreves for å bli tatt opp til ph.d.-studiet ved UiT, og utlysningstekstene bør ikke rette seg mot et for smalt utvalg søkere.

Fakultetene har kommet med innspill til mange gode prosjekter som ønskes støttet med rekrutteringsstillinger, og i år fordeles et relativt høyt antall nøkkelfordelte stillinger. Dette gir fakultetene en god mulighet til å støtte disse prosjektene internt gjennom de nøkkelfordelte stillingene.

I år fordeles et rekordhøyt antall postdoktorstillinger. Dette skyldes at flere gode prosjekter inkluderer postdoktorstillinger som del av finansieringen fra institusjonsnivået. Prosjektene er av en slik karakter at det er mest hensiktsmessig å tilsette en postdoktor i stedet for en stipendiat. Det bør imidlertid vurderes om det til neste års fordelingssak skal fordeles færre postdoktorstillinger for å kompensere for det høye antallet som fordeles i år.

I følge vedtak i sak om endret fordelingsnøkkel (F 15/18) skal det årlig vurderes særskilt om enkeltenheter trenger tilførsel av ny stilling ut fra innmeldt behov og strategiske vurderinger. UB har ikke meldt inn behov for dette i år, og de tildeles derfor ingen stilling i årets fordelingssak.

Jørgen Fosslund
universitetsdirektør

Heidi Adolfsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Sølvi Brendeford Anderssen

Vedlegg 1: Tabeller

2: Brev til enhetene

3: Innspill fra enhetene